YUKIO MISHIMA
(Japonia)

Prozator, poet, dramaturg, eseist, pe numele sau adevarat Hiraoka Kimitake, se naste la Tokyo in 1925 si moare in 1970, facandu-si hara-kiri. Absolvent al Facultatii de drept a Universitatii imperiale din Tokyo. Energie vulcanica, duce o existenta extrem de efervescenta, fiind atat in viata particulara, cat si in cea de scriitor, un personaj insolit. Viata si personalitatea sa il inspira pe producatorul Francis Coppola si regizorul Paul Schrader in realizarea filmului "Mishima" (1985). Discipol al lui Kawabata, se numara el insusi printre candidatii la Premiul Nobel. Scriitor extrem de prolific (zeci de volume), debuteaza in 1944 cu "Crangul inflorit" si obtine consacrarea cu romanul "Confesiunile unei masti" (1949). Urmeaza "Setea dragostei" (1951), "Tumultul valurilor" (1954), "Pavilionul de aur" (1956), tetralogia "Marea fertilitatii" (1965-70). Povestirea "Baiatul care scria poezii" (1954) – adevarata ars poetica – pune semnul egalitatii intre Geniu, Frumusete si Moarte, scriitorul marturisind prin vocea personajului ca Geniul si Moartea sunt destinul sau. Succesul se datoreaza diversitatii tematice – mai ales investigatiei de tip psihanalitic a unor subiecte tabu – stilului extrem de elaborat si acuratetei cu care prezinta psihologia "generatiei pierdute" din Japonia postbelica.

In continua cautare de idei si noi modalitati de expresie, imbina subiectele de actualitate cu cele de inspiratie traditionala (pisele stil Kabuki si No). Un exemplu edificator este povestirea "Preotul si dragostea sa" (1954), bazata pe o cronica din secolul XIV. Este evidentiat conflictul dintre iubirea laica si credinta religioasa – tema obisnuita in literatura europeana, foarte rara insa in literatura japoneza – interesul autorului vizand motivatia interioara a celor doua personaje. Povestirea se sprijina pe ideile Buddhismului Jodo (intemeiat de Honen Shonin in sec. XII), ce sustin existenta unei lumi conceptuale. "Povestea de dragoste dintre Preot si Curtezana Imperiala", spune Mishima intr-o nota introductiva, "este suprinsa in momentul de rascruce cand lumea ideala imaginata de ambii protagonisti oscileaza intre prabusire si supravietuire". Intensitatea trairilor, dramatismul inclestarii unor sentimente potrivnice, atmosfera incarcata de parfum exotic si erotism sublimat, eleganta stilului pretios, bogat ornamentat, atest\ prezenta unei proze de un rafinament desavarsit.

Preotul si dragostea sa

Potrivit celor scrise de Eshin in “Invataturi spre Mantuire”, cele Zece placeri sunt doar o picatura in ocean, in comparatie cu desfatarile Tarii Fara De Prihana. Pe acel taram pamantul este plamadit din cioburi de smarald si caile sunt strajuite de corzi din franghii impletite-aur. Suprafata, neteda si fara margini, se intinde cat cuprinzi cu ochii. In interiorul lacasurilor sfinte se afla cincizeci de mii de milioane de curti si turnuri cladite in intregime din placi de aur, argint, lapis lazuli, cristal, corali si perle; podoabe neasemuit de scumpe sunt presarate pe toate margaretele din pietre pretioase. Puzderie de ingeri intoneaza fara contenire acorduri sacre si canta imnuri de slavire marelui Tathagata Buddha. In gradinile ce imprejmuiesc curtile, turnurile si manastirile, stralucesc iazuri de aur si smarald unde credinciosii isi fac zilnic baia: iazurile de aur sunt marginite cu nisipuri de argint, iar iazurile de smarald sunt marginite cu nisipuri de cristal. Indinderea de apa este acoperita cu flori de lotus colorate felurit, ce-si leagana petalele stralucitoare in briza mangaioasa. Sclipiri magnifice se raspandesc pe-ntreg cuprinsul. Ziua si noaptea vazduhul rasuna de strigatul cocorilor, gastelor, ratelor mandarin, paunilor, papagalilor si pasarilor Kalavinka, inzestrate cu voci dulci si chipuri de femei frumoase. Toate acestea si sute de alte pasari zamislite din multe nestemate isi inalta glasurile muzicale spre slava lui Buddha. De-a lungul malurilor se insira arbori ce tainuiesc tezaure divine. Tulpinile din aur, ramurile din argint si florile din boabe de margean se oglindesc in luciul apei. In aer se-mpletesc gingase strune din pietre pretioase de care atarna clopotei ce raspandesc fara-ncetare Legea Suprema a lui Buddha; instrumente stranii, ce canta fara a fi atinse, isi trimit acordurile spre cerul straveziu.

Cand cineva simte nevoia sa manance, pe loc i se infatiseaza dinainte o masa din sapte nestemate pe a carei suprafata transparenta stau sapte vase, batute in pietre scumpe. Din ele se revarsa bucate din cele mai alese. Dar nu e necesar sa le apuci cu mana. Ajunge doar sa le privesti si sa te bucuri de mireasma imbietoare; stomacul se va umple de la sine, in timp ce spiritul si trupul raman nepangarite. Cand simti ca esti satul, masa dispare intr-o clipita.

Tot astfel, fiinte nevazute iti imbraca trupul, fara ca tu sa cosi, sa speli, sa tesi sau sa carpesti. Si lampile sunt de prisos acolo, caci cerul e scaldat intr-o lumina nesfarsita. Mai mult decat atat, in Tara Fara De Prihana temperatura nu se schimba; ramane vesnic moderata, asa ca n-ai nevoie nici de caldura si nici de aer rece. Vazduhul este imbalsamat cu sute de parfumuri fine, iar florile de lotus se risipesc necontenit in ploaie de petale.

In capitolul in care se vorbeste despre caile de acces in Tara Fara De Prihana, aflam ca cei ineinitiati nu pot spera sa intre acolo. De vor sa reuseasca, e necesar ca mai intai, prin forta concentrarii, sa-si exerseze cu temei “imaginatia

exterioara". Prin ea s-ar ridica din franele lumesti spre a-l intrezari pe Buddha. Cand au atins o treapta avansata, pot sa se concentreze asupra unei flori de lotus, ca sa patrunda mai apoi spre orizonturi infinite.

Prin observari minutioase si calcule de astronomie, floarea de lotus e considerata nucleul unei teorii despre intregul univers si mijlocul prin care putem percepe Adevarul. Vom sti ca o petala are optzeci si patru de mii de vinisoare, si fiecare vinisoara emite optzeci si patru de mii de straluciri. Cea mai micuta din aceste flori are un diametru de doua sute si cincizeci de yojana. Considerand ca un *yojana* din Scrierile Sfinte echivaleaza in lumea noastra cu saptezeci si cinci de mile, o floare cu un diametru de nouasprezece mii de mile e socotita mititica; multimi de flori de lotus au diametrul mult mai mare.

O astfel de floare are optzeci si patru de mii de petale. In fiecare petala se afla un milion de nestemate si fiecare in parte emite o mie de sclipiri. Deasupra corolei atat de impodobite, se ridica patru coloane din pietre pretioase si fiecare coloana este de o suta de miliarde de ori mai inalta ca Muntele Sumeru, ce stapaneste intregul univers budist. De aceste coloane atarna draperii uriase ce sunt ornamentate cu cincizeci de mii de milioane de pietre pretioase, si fiecare piatra pretioasa emite optzeci si patru de mii de lumini, si fiecare lumina se compune din optzeci si patru de mii de nuante aurii, si fiecare nuanta, la randul ei, se schimba diferit.

Aprofundarea unor astfel de imagini poarta denumirea de "meditatiile asupra Tronului Lotusului, tronul lui Buddha"; iar lumea de idei ce licareste in fundalul povestirii noastre e conceputa la astfel de proportii.

2.

Marele preot al Templului din Shiga era un om de o virtute fara seaman.

In ochii acestui intelept ascet cu tamplele cernite, intreaga lume nu era decat o jalnica gramada de gunoi. Traia in izolare de ani indelungati si micul pin pe care-l semanase cu propria sa mana in prima zi de sihastrie, se transformase acum intr-un copac semet. Un astfel de calugar ce reuseste de atata vreme sa stea ferit de Lumea Trecatoare se simte foarte sigur `n ceea ce prive[te misterul vietii de apoi.

Cand ii ieseau in cale oamenii bogati sau nobili, zambea si se mira in sinea lui cum se putea ca ei sa nu-si dea seama ca bietele placeri sunt doar desertaciune. Iar cand vedea femei frumoase, simtea compasiune pentru ele; si pentru toti ce vietuiau in lumea de iluzii, ademeniti de mrejele placerilor carnale.

Cand spiritul si trupul refuza sa raspunda la legile ce guverneaza in lumea materiala, aceasta lume devine dintr-o data golita de substanta. In ochii Preotului, lumea din afara era lipsita de volum, era ca un desen pe o bucata de hartie, o simpla harta a unui loc necunoscut. Pentru acela ce prin spirit ajunge sa se-nalte atat de sus, cusururile lumii noastre sunt pe veci spulberate, iar teama e, de asemenea, invinsa si uitata. De-aceea, Preotul din Shiga nu mai putea sa inteleaga necesitatea temutului Infern. Stia, insa, mai presus de toate, ca lumea noastra isi incetase orice putere asupra lui. Dar, fiind cu totul lipsit de vanitate, nu se gandea o clipa ca virtutea sa inalta putea sa nasca astfel de convingeri. In ceea ce-i priveste trupul, puteai fara greseala sa i-l asemeni c-un schelet. Cand se privea – in timpul baii – se bucura nespus cand constata ca oasele-i batrane erau acoperite de-o pielita uscata. Mai mult, in stadiul pe care-l atinsese simtea ca trupul nici n-ar fi fost al lui. Era mai potrivit a fi hranit in Tara Fara De Prihana, decat pentru bucatele si bauturile lumesti.

In anotimpul florilor, multimi de oameni veneau din Capitala sa viziteze satul Shiga. Marele Preot ii privea cu nepasare, caci zarva lumii nu mai avea puterea sa-l atinga. Intr-o seara de primavara, isi parasi chilia si, sprijinindu-se-n toiag, se indrepta spre lac. Era la ceasul cand amurgul se infiltra incet in stralucirea dupa-amiezii. Nici cea mai fina unda nu incretea oglinda apei. Singur cu sine insusi, pe malul cel pustiu, Marele Preot porni sa savarseasca divinul ritual al Contemplarii Apei.

Chiar in acel moment, o caleasca impodobita, apartinand cu siguranta unei persoane de rang mare, se opri in apropierea locului unde statea Marele Preot. Stapana, o doamna de la curte, traia in Capitala, in cartierul Kyogoku, si purta solemnul titlu de Marea Curtezana Imperiala. Venise sa admire peisajul si-acum, in drum spre casa, dorea s-arunce o ultima privire catre lac.

Aproape fara sa-si dea seama, Preotul deschise ochii si in acel moment fu coplesit de frumusetea ei. Se cercetara cateva secunde. Iar ea simti ca ochii batranului ascet tineau in taina cu totul altceva decat privirile unui barbat obisnuit.

Dupa un scurt rastimp, frumoasa doamna se trase in spatele perdelei. Deja se-ntunecase si trebuia sa plece. Trasura o porni prin Pasul Shiga si-apoi, de-a lungul Cararii Templului de Argint, se indreapta spre Capitala. Marele Preot ramase pironit cat timp trasura disparu la orizont.

Viata, sfidata indelung de preotul ascet, se razbuna cumplit. Cat ai clipi din ochi, convingerile sale se prefacura-n tandari.

Intra in templu, privi imaginea lui Buddha si invoca Numele Sacru. Dar ganduri necurate ii tulburara mintea. Ca sa le stearga urma, rosti o definitie a

frumusetii feminine. Aceasta nu era decat o umbra trecatoare, un atribut al carnii – iar carnea este harazita degradarii. Dar in zadar se straduia sa se convinga, subtila frumusete ce-l subjugase brusc, pe malul Lacului din Shiga, il complesea acum cu si mai mare forta. De parca spiritul si corpul, deopotriva, ii fura inundate de otrava.

Marele Preot nu-si pangarise niciodata castitatea. Lupta pe care o daduse in timpul tineretii ca sa-si infranga trupul, il silise sa creada ca femeia e plamadita doar din carne.

Si totusi, chipul femeii din trasura era prea sclipitor, prea plin de armonie ca sa-l numesti un simplu bot de carne. Marele Preot nu mai vazuse o astfel de fiinta si nu stia prin ce cuvinte sa-o descrie. Ceea ce timp indelungat zacuse-n amortire, iesise la iveala. Lumea din jurul lui prindea dimensiuni, tasnea din intuneric si-l zdruncina amarnic. De parca, aflandu-se pe drumul ce serpuia spre Capitala, s-ar fi ferit de larma asurzitoare, tinandu-si palmele lipite de urechi; si, dintr-o data, tragandu-si-le brusc, vacarmul dimprejur l-ar fi strapuns prin fiecare fibra.

Ca sa percepi tumultul din lumea exterioara, esti nevoit sa intri in iuresul navalnic cu toate simturile tale. Or Preotul curmase tot ceea ce-l putea lega de viata din afara si se vedea acum zvarlit intr-un sistem potrivnic.

Chiar si atunci cand repeta din Sutre *(n.t.-serii de invataturi si aforisme din filosofia brahmana si buddhista)*, se pomenea adesea oftand inspaimantat. Probabil ca natura, asa presupunea, ii tulbura cu frumusetea ei simtirea si se uita la muntii ce se-naltau in zare pe cerul inserarii. Si totusi, gandurile, departe de-a se concentra asupra minunatelor privelisti, se spulberau ca norii si bantuiau razlete. Atunci se stradui sa-si dobandeasca pacea prin contemplarea lunii; dar totul fu degeaba. In culmea disperarii, privi zadarnic imaginea lui Buddha, sa-si regaseasca limpezimea mintii, dar chipul frumoasei din trasura. Intregu-i univers se reducea acum la doua elemente: Marele Preot al Templului din Shiga si Marea Curtezana Imperiala.

3.

Marea Curtezana Imperiala ce locuia in cartierul Kyogoku uita curand de preotul batran ce o privise insistent pe malul lacului din Shiga. Dupa o vreme insa, un zvon ii aminti intreaga intamplare. Un calator il observase pe ascet cum urmarea incremenit trasura ce se departa. Ii povestise totul unui supus al Curtii, adaugand si faptul ca preotul, din ziua aceea, se comporta ca unul ce-si pierduse mintea.

Frumoasa doamna se prefacu la inceput a nu sa importanta stirii. Dar cum virtutea Preotului era de mult vestita in toata Capitala, curioasa intamplare o magulea nespus.

Caci ostenise si se plictisise de dragostea cu care o rasfatau barbatii din palat. Lumea din jurul ei n-o captiva deloc, in schimb credea cu staruinta si nazuia s-ajunga in Tara Fara De Prihana. Buddhismul Jodo, sustinand ca stralucirea lumii materiale e doar desertaciune, o fascinase pe distinsa doamna, atat de dezgustata de eleganta superficiala a vietii de la curte.

Marea Curtezana Imperiala era considerata drept insasi personificarea rafinamentului extrem. Faptul ca niciodata, nici un barbat nu-i patrunsese in suflet, facea sa-i creasca faima, sa fie si mai pretuita. Erau convinsi cu totii ca nici chiar Imparatul nu-i cunostea iubirea. Cu toate ca-l slujea supusa, sporindu-i cu farmecu-i decorul de la Curte. Frumoasa Curtezana visa o pasiune ce n-ar fi fost posibila decat in alta lume.

Marele Preot al Templului din Shiga era vestit pentru virtutea lui; si-n Capitala se stia ca renuntase-n intregime la bucuriile lumesti. Cu greu ai fi crezut c-ar fi putut sa fie fermecat de Marea Curtezana si ca de dragul ei sacrificase lumea viitoare. Nu exista un sacrificiu mai deplin sau o ofranda mai bogata decat sa te lipsesti de desfatarile din Tara Fara De Prihana; or, pentru el, acestea se aflasera atat de la-ndemana.

Marea Curtezana Imperiala era complet indiferenta la frumusetea tinerilor de la Curte. Farmecul ei fizic de mult nu-i mai spunea nimic. Visa un altfel de barbat; visa pe cineva ce-ar fi putut sa-i daruiasca Iubirea Ideala. O astfel de femeie, cu aspiratii atat de inalte, e o fiinta cu totul de temut. Daca ar fi fost o simpla curtezana, fara-ndoiala s-ar fi multumit cu bogatiile lumesti. Dar ea se bucurase indeajuns de ele; il astepta acum pe cel ce-ar fi putut sa-i dea comorile din Tara Fara De Prihana.

Zvonul despre pasiunea batranului ascet se raspandi la Curte cu iuteala. Ca sa-l amuze, i-au spus si Imparatului. Pe Marea Curtezana o revoltau aceste cleveteli si incerca sa fie retinuta, sperand ca astfel le va pune capat. Dar tot la fel de bine stia ca existau motive ca oamenii sa poata barfi nestingheriti; vorbind despre iubirea batranului prelat, ei aduceau omagiu acelei frumuseti ce-a fost in stare sa-l abata pe sihastru din gandurile sale; mai mult decat atat: aceasta dragoste ciudata n-avea nici cei mai palizi sorti de implinire.

Marea Curtezana Imperiala isi aminti de chipul ascetului din Shiga, asa cum il zarise de-acolo, din trasura. Nici pe departe n-aducea cu cei pe care-i cunoscuse pana atunci. Era de necrezut cum incoltea iubirea exact in locul unde nu gasea sperante. In comparatie cu deznadejdea batranului prelat, acele versuri

in care poetii de la Curte isi jeluiau nefericirea, ii apareau sarace, golite de patos si sentiment real.

Cititorii ar trebui sa inteleaga ca Marea Curtezana gasea adevaratul sens al vietii in certitudinea de-a fi iubita. In ciuda rangului inalt, era, intai de toate, o femeie. Puterea si supremația erau cuvinte goale de-ar fi fost lipsite de-aceasta incredintare. Barbatii de vigoarea si vointa ei ar fi ajuns cu siguranta politicieni puternici; dar ea visa sa stapaneasca prin altfel de mijloace, mijloace care purtau pecetea sorgintii feminine. Dispretuia femeile ce s-au retras, lasandu-se infrante; i se pareau fatarnice, caci nu credea ca o femeie sa fie in stare sa renunte la ceea ce-i apartinea.

Batranul preot atinsese stadiul in care abandonase pe deplin placerile desarte. In ochii Marii Curtezane era de neasemuit. Dar iata-l ca acum avea, de dragul ei, nebanuita forta de-a renunta la lumea viitoare. Iar ea se pregatea in taina sa-i poata accepta ofranda.

Isi evoca in minte splendoarea lotusului sacru. Se concentra asupra maretiei sale: un diametru de doua sute si cincizeci *yojana*. Aceasta floare uriasa o atragea mai mult decat micutii si fragilii lotusi de pe iazuri. In timpul noptii asculta atenta vantul; suspinul lui i se parea insa prea palid in comparatie cu muzica divina din Tara Fara De Prihana, cand vantul fremata printre copacii sacri. Gandindu-se la instrumentele ciudate care cantau in ceruri fara ca nimeni sa le atinga, acordurile harpei ce rasunau prin salile palatului, pierdeau treptat intreaga stralucire.

4.

Marele Preot al Templului din Shiga trecea printr-o cumplita incercare. In tinerete, cand se lupta cu propriul trup, avea mereu in fata castigul unei vieti celeste. Pe cand aceasta cazna, ivita pe neasteptate, acum la batranete, ii aducea doar recompensa unei pierderi.

Zadarnicia unei astfel de iubiri era mai limpede decat lumina zilei. Era cum nu se poate mai convins ca n-ar mai fi putut patrunde in Tara Fara De Prihana de nu s-ar fi eliberat de sub puterea ei. Dar el, care traise intr-o totala libertate a spiritului sau, se pomenea acum zvarlit in intuneric. Nu mai vedea cu ochiul mintii decat obscuritate. De buna seama ca elanul ce-l ajuta in anii tineretii venea din certitudinea si din mandria ca renunta la lumea de placeri din propria-i vointa.

Si dintr-o data, se simti cuprins de-o noua spaima. Mai inainte ca trasura sa se iveasca pe malul lacului din Shiga, Marele Preot credea ca la un singur pas

il astepta Nirvana. Si iata-l ca acuma se trezea in noaptea lumii pamantene, nemaiputand distinge nimic in jurul sau.

Se stradui din rasputeri sa-ncerce felurite meditatii: se cufunda in Contemplarea Crizantemei, in Contemplarea Intregului si-n Contemplarea Micilor Detalii. De fiecarea data insa, frumosul chip al curtezanei ii aparea in fata. Cand savarsea stravechiul ritual al Contemplarii Apei, imaginea iubita se-ntrezarea in mii de valurele.

Deodata realiza cu groaza ca tot acel efort de concentrare avea un efect contrar: in loc sa-l abata din gandurile sale, il afunda si mai adanc in rataciri. Cum spiritul i se impovara de greutatea lor, se hotari sa savarseasca o ultima incercare: sa se elibereze, concentrandu-se in mod deliberat asupra Marii Curtezane.

Marele Preot descoperi o noua desfatare: impodobindu-i chipul gandindu-se la ea, facand-o mai frumoasa decat era aievea, avea impresia ca el de fapt impodobea imaginea lui Buddha cu mii de nestemate.

Si astfel transforma obiectul iubirii patimase intr-o Fiinta Ideala, o plasmuia in minte, inchipuind in ea simbolul, esenta intregii vieti. Marea Curtezana din cartierul Kyogoky se contopea acum cu viziunea giganticului lotus cu diametrul de doua sute cincizeci de *yojana*. Cand se-apleca deasupra lacului din Shiga, o sprijineau toti lotusii din lume, caci devenise si mai vasta decat Muntele Sumeru, mai vasta decat necuprinsul.

Cu cat isi inalta mai sus iubirea, cu cat mai imposibila se arata, cu-atat mai tare il trada pe Buddha; imaginatia-i se dezvolta tot mai bogata si astfel, tot mai mult se departa de el.

Marele Preot spera ca intr-o zi s-o intalneasca iarasi pe Marea Curtezana. Stia ca-n clipa in care-i va zari figura, chipul de lotus urias se va topi ca fumul. Iar daca faptul s-ar petrece intocmai, atunci va fi salvat. Nu-i va fi ramanand decat sa intre-n Tara Fara De Prihana. Aceasta perspectiva ii oferea sperante. Nerabdator, statea in asteptare, cu sufletul deopotriva inundat de veneratie si teama. Se hotara in sfarsit sa mearga si s-o vada. Era atat de tulburat, incat ajunsese sa confunde aceasta hotarare cu insasi dezlegarea lui din mrejele iubirii.

5.

Nici unul dintre servitorii Marii Curtezane nu se mira sa vada un ascet la portile gradinii. Era ceva obisnuit ca pustnicii si cersetorii sa poposeasca la zidul marilor palate, la mila tuturor. O doamna din suita i-l arata stapanei. Frumoasa curtezana privi indiferenta printre obloanele ce-o ascundeau de ochii nepoftiti. Si

il vazu in coltul cel mai indepartat al curtii. In umbra unui pom, statea un schimnic povarnit de ani, in haine prafuite, ce astepta umil, cu capul plecat. Se sprijinea intr-un toiag; intreaga lui infatisare trada o crunta suferinta. Nu incapea nici o indoiala: era acelasi preot pe care-l intalnise pe malul lacului din Shiga. Cand intelese, obrazu-i fin, de portelan, isi adanci paloarea.

Statu in cumpana o clipa; apoi se hotari si porunci ca nimeni sa nu-l bage in seama. Toti servitorii se-nclinara si parasira incaperea.

Era intaia oara ca Marea Curtezana simti ce este teama. Multi renuntasera la viata de placeri si apucasera pe drumul pustniciei. Dar Preotul din Shiga facea exact contrariul: de dragul ei abandona speranta vietii viitoare. Cu groaza constata ca prin iubirea lui n-ar mai fi ajuns in Tara Fara De Prihana.

Isi cerceta atenta vesmantul elegant si mainile fragile. Scruta apoi infatisarea batranului: Ce trasaturi ciudate, ce haine ponosite!

Cat de departe era totul de visurile ei! Ascetul semana acum cu cineva ce cunoscuse Iadul. Nimic nu amintea de vechea lui statura, nascuta parca din splendoarea taramului divin. Aureola Tarii Fara De Prihana parea definitiv pierduta! Era cu siguranta ascetul intalnit pe malul lacului din Shiga, dar in acelasi timp vedea un altul, cu totul diferit.

Avea in fata dovada cea mai clara a iubirii batranului prelat, si se cutremura la gandul ca pasiunea ce-o ravnise putea sa-mbrace asa o forma mohorata, lipsita de culoare. Dar, ca majoritatea celor de la curte, se stradui sa-si zavorasca in adancuri, intreaga tulburare.

Marele Preot sosise-n Capitala sonticaind greoi, d-abia tragandu-si rasuflarea. Stia ca-n dosul obloanelor din bambus statea femeia pe care-o adora.

Dar cum iubirea lui luase intre timp o forma sublimata, din nou speranta lumii viitoare se pogori asupra lui. Nicicand nu se gandise la Tara Fara De Prihana cu cuget mai curat. Un singur lucru ii ramasese acum de savarsit: sa stea in fata Marii Curtezane spre a-si marturisi iubirea. S-ar fi zdrobit atunci si ultimele lanturi ce l-ar mai fi legat de viata pamanteana. Eliberat, s-ar fi lasat in bratele Nirvanei.

Asa cum sta acolo, de-a dreptul pravalit peste toiag, simtea cum o durere surda ii cuprindea tot trupul. Necrutatoare, razele de mai isi trimiteau sagetile asupra capului plesuv. In unele momente crezu ca-si pierde cunostinta. Ar fi cazut cu siguranta, sa nu fi fost bastonul. De l-ar vedea frumoasa doamna ca sa-i deschida usa si sa se curme astfel chinul! Extenuat, dar neclintit in hotarare, Marele Preot astepta. Intr-un tarziu amurgul invalui vazduhul. Si totusi, nici un semn din partea Marii Curtezane.

Ea n-avea cum sa stie ca preotul privea prin ea, spre alt taram, in Tara Fara De Prihana. Din cand in cand il urmaera printre obloane. Statea acolo, nemiscat. Umbrele serii se strecurau furise in gradina. Dar el isi continua neobosita veghe. Marea Curtezana simti cum o cuprinde spaima. Era profund incredintata ca Raul o ademenea. Sub pomul din gradina se-afla intruchiparea "ispitei ancestrale". Citise multe despre ea in sutre. Nu amagise, oare, prin frumusetea ei, un preot prea cucernic? Sperase ca prin el sa dobandeasca taramul binecuvantat. Dar cat de oarba sea-aratase! In locul Tarii Fara De Prihana, o astepta acum Infernul. Faptul ca inspirase asa o pasiune era deja insemnul dezastrului final. Ce paradox! Marele Preot al Templului din Shiga privea prin ea in Tara Fara De Prihana, iar Marea Curtezana vedea acum in el Infernul.

Frumoasa doamna din cartierul Kyogoku era prea mandra insa ca sa cedeze fara lupta acestor incercari. Marele Preot, gandea in sinea ei, va fi rapus dintr-un moment in altul. Privi din nou printre obloane, convinsa ca zacea deja in iarba. Dar silueta intunecata se deslusea in noapte precum o stanca neclintita.

In razele de luna se profila ca un morman de oase albicioase.

Infiorata, se intoarse cu spatele la geam. Dar in zadar; simti cum o privire arzatoare ii sfredelea tot trupul.

Stia ca aveasta nu putea sa fie o dragoste fireasca. De groaza unei astfel de iubiri, de groaza sa nu cada-n Iad, se concentra cu disperare asupra Tarii Fara De Prihana.

Dar ce putea s-o lege de pasiunea batranului ascet? Era destinul lui, ea nu se implicase, nu-i aratase nici un semn. Avea tot dreptul sa viseze la Tara Fara De Prihana. Dar pe masura ce noaptea se-adancea mai neagra si aerul se inasprea, convingerile i se destramau sovaitoare.

Marele Preot rezista ca prin minune. Era aidoma unui copac batran si noduros.

"N-am nici o legatura cu sumbra aratare", sopti frumoasa curtezana si vorbele i se-mplantara-n suflet cu un ecou lugubru. "De ce sa mi se-ntample tocmai mie?"

Uitase `n acel moment de frumusetea ei, de sensul ce-l atribuise vietii – acela de a fi iubita. Sau poate numai a incercat sa uite.

Intr-un tarziu, adancul intuneric fu alungat de pacla diminetii. Marele Preot se contura tot mai vizibil. La fel de-cremenit ca apriga speranta. Marea Curtezana Imperiala din cartierul Kyogoku cedase in sfarsit. Trimise o servitoare sa-l anunte ca-i oferea permisiunea sa-ngenuncheze in fata geamurilor ei. Marele Preot era pe punctul de-a cadea in transa – in starea in care stavilele carnii se

risipesc usor. Nu mai stia pe cine astepta – pe Marea Curtezana sau viata de apoi. Nici cand ghici prin umbrele gradinii o fata ce venea de la palat, nu pricepu ca veghea lui se apropia de capat.

Cand servitoarea ii rosti mesajul, ascetul slobozi un strigat groaznic, de-a dreptul inuman. Speriata, fata incerca sa-l sprijine de brat. Dar el se smulse din stransoare si o porni cu pasi neasteptat de repezi si de fermi. In spatele obloanelor *(n.t. – In perioada Heian era obiceiul ca o femeie nobila sa stea in spatele unui paravan atunci cand primea vizita unui barbat. O invitatie in spatele paravanului insemna acceptarea unor propuneri de dragoste)* era-ntuneric si de afara nu puteai sa deslusesti figura curtezanei. Marele Preot se lasa-n genunchi cu umilinta. Isi prinse capu-n palmele batrane si incepu sa planga. Ramase asa un timp indelungat, fara sa glasuiasca vreun cuvant, cu trupu-i zdruncinandu-se-n convulsii. Dar nimeni nu tragea oblonul.

Apoi, in palida lucire a aurorii, o mana alba se ivi incetisor sub stinghia de jos. Marele Preot al Templului din Shiga o apuca in palmele-i uscate si-o apasa pe frunte si pe fata.

Marea Curtezana Imperiala din cartierul Kyogoku simti cum o atinge o mana stranie si rece. In urmatoarea clipa, fu constienta ca-i siroiau pe mana lacrimi arzatoare. Cand prima raza de lumina se furisa printre obloane, credinta ei inversunata ii strecura in minte o idee: ca mana aceea nestiuta ce-o atingea pe-a ei, n-ar fi putut sa fie alta decat a lui Tathagata Buddha.

Apoi mareata inchipuire se renascu improspatata in inima frumoasei curtezane. Vazu mai limpede ca niciodata: pamantul de smarald al Tarii Fara De Prihana, multimile de turnuri batute-n sapte nestemate, gingasii ingeri inaltand acorduri sacre, mirificele iazuri cu tarmuri de argint; stralucitorii lotusi si pasarile Kalavinka umpland vazduhul cu triluri unduioase. Iar daca i se harazise un astfel de taram – si-acum era incredintata cu toata fermitatea – de ce sa nu accepte iubirea Marelui Prelat?

Si astepta ca omul cu mainile lui Buddha sa-i ceara sa ridice storul ce-o ascundea de el. Desigur, i-o va cere imediat. Ea va inlatura cu maini febrile oprelistea ce-i despartea si neasemuitu-i trup va sta in fata lui mai minunat decat atunci, pe malul Lacului din Shiga; cu cata bucurie il va ruga sa intre!

Infrigurata, astepta.

Dar Preotul din Shiga nu spuse nici o vorba. Tacea si nu-i spunea nimic. Dupa un timp, stransoarea mainilor batrane slabi incetisor, si mana-i alba ca zapada ramase suspendata in boarea diminetii. Si Preotul pleca. Iar inima de foc a Marii Curtezane se preschimba in gheata.

Trecura doua zile si se zvoni la Curte ca framantatul spirit al Marelui Prelat isi dobandi ravnita libertate, intr-o chilie a Templului din Shiga. Frumoasa doamna din cartierul Kyogoku se apuca sa scrie cu migala, in randuri nesfarsite, pe suluri de matase fina, invataturi din sutre.

In romaneste de
Viorica Mircea